

Politik Bilim

Krizde teknolojiyi tetiklemek (2)

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

Pazar ekonomilerinde mevcut krizin üstesinden gelmek için ekonomiye müdahale edilirken teknolojiye biçilen rol nedir; bunu anlamak için, örnek olarak elimizde bulunan, 2009 Amerikan Toparlanma ve Yatırımları Canlandırma Yasası'nda hükümetçe yapılması öngörülen teknoloji harcamalarına göz atmayı sürdürelim. Geçen hafta yüksek teknoloji sektörlerine, özellikle de fiberoptik, geniş bant iletişim ağlarına yapılacak yatırımlardan söz etmiş ve öne çıkan iki alan daha var, demiştim: Enerji verimliliği ve temiz enerji için yapılacak yatırımlarla tıbbî kayıtların elektronik ortamda tutulmasını sağlayacak yatırımlar...

Bunlardan ilki, McKinsey'den J. Crossman, F. Kneip ve J. Wilkins'in sözünü ettiğim makalelerinde belirttikleri gibi, Obama yönetiminin enerji konusundaki politik açılımını yansıtıyor. Bu açılıma göre, önümüzdeki on yılda **temiz enerjiyle** ilgili milyonlarca iş yaratılacak; aynı dönemde petrol ithalâtı günde iki milyon varil azaltılacak; 2050 yılına gelindiğinde sera gazı salımı 1990 düzeyinin altına indirilerek %80 oranında azaltılmış olacak... Yasa'da yapılması öngörülen enerji verimliliği ve temiz enerji harcamaları işte bu açılımın ilk adımını oluşturacak. Bunun için ayrılan ödenek 97 milyar dolar...

97 milyar doların 46 milyarı enerji projelerinde harcanacak. 21 milyar doları, buna ek olarak enerjiyle ilgili vergilerde yapılacak indirim tutarını temsil ediyor. Kalan 30 milyar dolar da, enerji verimliliğini yükseltmeye yönelik yenileme yatırımları ve benzeri girişimler için ayrılıyor. Bu harcamalarla, ayrıca, özel sektörde 100 milyar dolar mertebesinde sermaye hareketi yaratılması hedefleniyor.

Yasada öngörülen **tıbbî kayıtların elektronik ortamda tutulmasını sağlayacak yatırımlar** da Obama yönetiminin bir başka planını yansıtıyor. Bu plana göre, önümüzdeki on yıl içinde bütün tıbbî kayıtların elektronik ortamda tutulması sağlanacak ve bu enformasyona ulusal ölçekte erişilmesi mümkün olacak. Bu aslında, **e-sağlık** hizmetlerini uzaktan verebilmeyi mümkün kılacak altyapıyı ulusal ölçekte kurmak demek. Bilindiği gibi, e-sağlık hizmetlerinin iki ana bileşeni var: **Telebakım** ve **teletıp**... Telebakım, enformasyon ve telekomünikasyon teknolojilerinden yararlanılarak, evindeki insana ya da daha geniş bir çevreye uzaktan sağlanan sağlık ve sosyal yardım hizmetlerini ifade ediyor. Teletıpsa, yine aynı teknolojilerden yararlanılarak sağlık elemanları arasında etkin bir iletişim ortamı yaratılması ve böylece, hekimlik pratiğinde uzaktan yardımlaşma imkânının sağlanması anlamına geliyor.

Amacını kısaca açıklamaya çalıştığım ve daha çok bir 'elektronik ağyapı' olarak düşünebileceğimiz bu altyapı için ayrılan para 40 milyar dolar. Bu para, sağlık hizmeti verenlerin tıbbî elektronik kayıt sistemine geçişlerini hızlandırmanın yanında, yeni yürürlüğe konan standartlar gereği, teknoloji düzeyleri yükseltilmiş enformasyon ve telekomünikasyon cihaz ve sistemlerine geçişlerini de teşvike yönelik bir sübvansiyon olarak kullanılacak. (Yasa'da öngörülenlerin gereğini yapmayanlar için ceza getiriliyor!)

Andığım makaleden öğreniyoruz; Yasa'da yer alan bu öngörülerin muhatapları sayıca hiç de az değil. Kongre Bütçe Ofisi'ne göre ABD'deki doktorların bugün ancak %5'i elektronik kayıt sistemini benimsemiş durumda. Hedef, bu oranı 2019'da %90'a çıkarmak... Burada ulusal çaptaki elektronik kayıt ağına bağlanacak 400.000 doktor muayenehanesi söz konusu! Tabii Yasa, asıl, e-sağlık alanında iş gören çok sayıda donanım, yazılım ve bilişim hizmet firmasını etkileyecek. Bu firmalar artan talebi karşılamak için üretimlerini ve hizmet

sunumlarını artırmanın ötesinde, yükseltlen teknoloji standartlarına yanıt verebilmek için ARGE faaliyetlerini genişletecekler; ayrıca, eskiye göre çok daha parçalı hâle gelen bir pazarda hizmet vermenin tekniklerini geliştireceklerdir.

Burada, söz konusu Yasa'da öngörülen teknoloji harcamalarından, yalnızca, öne çıkan üçünden söz ettim. Kıssadan hisse çıkarmak da gelecek haftaya kaldı.

CBT. 14 Ağustos 2009